

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

COMISIA PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT,
ȘTIINȚĂ, TINERET ȘI SPORT
București, 9 decembrie 2002
Nr.29/437

PROCES-VERBAL

al ședințelor Comisiei din zilele de 3, 4 și 5 decembrie 2002

La lucrările Comisiei sunt prezenți 22 deputați, fiind absenți trei deputați, după cum urmează:

- Andronescu Ecaterina - Grupul Parlamentar al PSD
- Antonescu George Crin Laurențiu - Grupul Parlamentar al PNL
- Georgiu Gingăraș - Grupul Parlamentar al PSD

Lucrările ședinței sunt conduse de dl. Anghel Stanciu, președintele Comisiei.

Comisia a adoptat cu unanimitate de voturi următoarea ordine de zi:

Marți, 3 decembrie 2002, ora 10,45

- Primirea delegației parlamentare a Republicii Serbia.

Miercuri, 4 decembrie a.c. și Joi, 5 decembrie a.c., orele 9,00

1. Propunere legislativă privind înființarea Institutului pentru Problemele Românității. **Raport.**

2. Proiect de Lege privind exercitarea profesiei de psiholog, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România. **Raport.**

3. Propunere legislativă privind exercitarea profesiei de psiholog. **Raport.**

Dl.președinte Anghel Stanciu deschide ședința extraordinară prilejuită de vizita oficială în România a delegației parlamentare conduse de dl.Predrag Stojanovici, președintele Comisiei pentru învățământ din Parlamentul Serbiei. Componența delegației parlamentare este următoarea:

- dl.Predrag Stojanovici, președintele Comisiei
- dl. Ion Cizmaș, deputat, prefectul Banatului de Sud, președintele Comunității românilor din Iugoslavia.
- dl.Dragan Pantelici, deputat
- d-na Dusanka Kukolj-Sivacki, consilier al Ambasadei R.F.Iugoslavia la București.

Dl.președinte Anghel Stanciu invită pe dl.președinte Predrag Stojanovici să adreseze câteva cuvinte Plenului Comisiei, după care va puncta câteva elemente de reformă întreprinse în sistemul național de învățământ.

Dl.președinte Predrag Stojanovici mulțumește Președintelui și Premierului României pentru ajutorul acordat Serbiei prin recomandarea de integrarea în Uniunea Europeană. Și Comisia pentru învățământ pe care o conduce, la fel ca și Comisia pentru învățământ a Camerei Deputaților, condusă de dl.președinte Anghel Stanciu, încearcă să se distanțeze de politică și să primeze interesul învățământului. În continuare punctează câteva activități principale pe care le-a avut în ultimii ani în Parlamentul Serbiei. Acolo, pe lângă comisia pentru învățământ mai există o comisie pentru tineret și pentru sport și una pentru știință. Este foarte importantă și colaborarea cu minoritățile naționale care reprezintă 1/3. Există colaborări culturale și între biserici. A fost reintrodusă în școli religia. A început reforma învățământului la toate nivelurile. Legea învățământului universitar din 1998 era cea mai rigidă din lume și era apreciată negativ, drept urmare a fost anulată și din luna iunie a intrat în vigoare altă lege.

Este doar o lege provizorie, la care se mai lucrează pentru a fi în concordanță cu reglementările europene. Pentru învățământul primar și liceal nu au fost făcute legi noi ci au fost modificate cele existente. Se află în pregătire un nou proiect de lege care să cuprindă reglementări și pentru minorități și pentru sârbii din diaspora. Modul în care acționează statul român față de minoritatea sârbă din România este de ajutor și în rezolvarea problemelor pe care le au în rezolvarea problemelor cu minoritățile statului sârb. Apreciază că România are un comportament de fair-play față de țările vecine. Dorește să utilizeze experiența românească în domeniul reformei învățământului. Este posibil ca în acest moment să se acorde atenție integrării economice, militare, dar este foarte clar că viitorul este al științei, învățământului, sportului, tineretului. România este o țară care a dat nume mari în foarte multe domenii. Tranziția este foarte grea pentru toate țările dar trebuie continuată. Intelectualii sârbi au urmărit cu atenție cei 12 ani de tranziție din România și solicită sprijinul pentru a nu se repeta greșile care s-au făcut în procesul tranziției. Speră ca prin această întâlnire să se înceapă primele forme de colaborare bilaterală și invită Comisia de învățământ din România la Belgrad, având în vedere că Parlamentul Serbiei intenționează să dezvolte pe plan internațional o politică proprie de colaborare. În încheiere mulțumește pentru frumoasa primire făcute delegației sârbe la București.

În continuare, dl.președinte Anghel Stanciu invită pe dl.deputat Ion Cizmaș, prefectul Banatului de Sud, să se adreseze plenului Comisiei.

Dl.deputat Ion Cizmaș salută membrii Comisiei și mulțumește pentru frumoasa primire de la București. Consideră că minoritatea românilor din Serbia, precum și sârbii din România, nu trebuie să fie numai o punte de legătură ci un adevărat ax în colaborarea viitoare. Precizează că în Republica Serbia, minoritățile române din Voivodina învață în limba maternă. Astfel sunt 13 școli cu clasele I-VIII, 13 școli cu clasele I-IV, 30 de grădinițe, 2 licee, unde se învață în limba română. Este și o școală pedagogică la Vârșeț și o catedră de limba română a Facultății din Belgrad, în Novi-Sad. Se fac programele de învățământ

în limba română, de la grădiniță până la liceu, de asemenea există un Institut unde se fac manualele în limba română. Au fost renovate 10 școli, a fost construită o școală nouă cu predare în limba română. Indiferent de greutate , în provincia Voivodina unde trăiesc români, se primește ajutor și de la Guvernul român. De asemenea, sunt peste 500 de studenți din Serbia care studiază în România și beneficiază de burse din partea Guvernului român.

În continuare, dl.președinte Anghel Stanciu invită să ia cuvântul pe dl.deputat Dragan Pantelici.

Dl.deputat Dragan Pantelici mulțumește pentru invitație și primirea călduroasă și dorește să completeze că sportul nu are granițe și dorește ca învățământul și sportul să pornească din start de pe aceeași poziție.

Dl.președinte Anghel Stanciu expune pe scurt structura actuală a sistemului de învățământ, care constă din învățământul preșcolar, peste 10.000 de grădinițe, învățământul primar cu clasele I-IV, peste 5600 școli, învățământul gimnazial, cu clasele V-VIII, peste 6700 școli, învățământul liceal, cu clasele IX-XII, 1300 licee, învățământul profesional și de ucenici, 400 școli. Învățământul primar și gimnazial este general obligatoriu și cuprinde peste 2 milioane de elevi. După Revoluția din decembrie 1989 acest ansamblu s-a concretizat în apariția unui învățământ privat, timid, 100 de grădinițe, 30 școli primare, 10 școli gimnaziale, 30 de licee, toate împreună cuprind 3.800.000 elevi. În învățământul superior există 56 universități de stat și 53 universități particulare care au în total 520.000 studenți. Rezultă din cele prezentate că după anul 1990, învățământul nu este numai de stat ci și privat. O a doua caracteristică a reformei este descentralizarea. Ministerul Educației și Cercetării trasează principalele linii și se translează restul la inspectoratele școlare și consiliile locale. Finanțarea, în învățământul preuniversitar, se face de consiliile locale și s-a reușit o implicare mai mare a comunității locale în destinul școlii. S-au realizat clădiri noi, a crescut gradul de întreținere și logistica. În momentul de față există un program ambițios privind informatizarea liceelor și

conectarea la internet. Simultan se derulează programul privind crearea a 400 de săli de sport pentru îmbinarea plăcutului cu utilul. Legislația în domeniul învățământului cuprinde Legea învățământului, Statutul personalului didactic, Legea de evaluarea și acreditare a învățământului universitar și a celui preuniversitar. Toate școlile și universitățile acreditate fac parte din sistemul național de învățământ cu acces la fonduri publice. Finanțarea universităților se poate face și din sponsorizări și din taxe de la studenți, deoarece coexistă locuri de la buget și locuri cu taxă. Reforma încearcă să se axeze pe conținut, descongestionarea programelor și introducerea de ore la dispoziția școlii – pe un curriculum centralizat, apare un curriculum specific fiecărei zone. Referitor la personalul didactic, o parte se poate angaja prin concurs, dar școlile de renume pot organiza propriile concursuri. Se intenționează regândirea duratei învățământului obligatoriu. Astfel, copiii să intre la școală la 6 ani, nu la 7 ani, iar învățământul obligatoriu să crească de la 8 clase la 10 clase. În consecință, legislația se va modifica și restructura și vor apare două legi: legea învățământului preuniversitar și legea învățământului universitar, care se află acum în lucru la minister. Peste aceste două legi va fi o lege cupolă care va cuprinde norme și principii și va fi o lege organică, care se va completa cu cele două legi de evaluare și acreditare și cu Statutul personalului didactic. Sistemul de învățământ face pași spre modernizare.

În continuare, dă cuvântul d-lui vicepreședinte Ferenc Asztalos care va face referiri la învățământul în limbile minorităților naționale.

Dl.vicepreședinte Ferenc Asztalos precizează că se află în Comisia pentru învățământ din anul 1992, mai multe legislaturi și are o viziune globală asupra învățământului din România și în special a învățământului minorităților naționale. În această perioadă de tranziție s-au dus lupte politice grele referitor la învățământul în limbile minorităților. După trei ani de dispute în 1995 s-a adoptat legea învățământului, dar care conținea multe restricții. Dar din 1996, când UDMR a participat la Guvernare s-a trecut la amendarea legii

învățământului, care a fost adoptată în 1999 și prin această formă s-a reușit eliminarea majorității restricțiilor. Există școli primare, gimnaziale, licee în limba maghiară. În învățământul superior există grupe, secții și colegii, există linii de studiu în limba maghiară. Dar ar fi de dorit să se extindă la nivelul catedrelor și facultăților, pentru a se putea lua decizii la nivel managerial. Acum legea dă dreptul la înființarea de universități particulare și de anul trecut una deja funcționează cu buget din partea Guvernului maghiar. Nemulțumirea care există se referă la manuale care sunt de fapt traduceri ale manualelor din limba română, ceea ce este greu de acceptat de către cadrele didactice, care nu participă la munca de creație. Deranjează că nu toate materiile se predau în limba maghiară. Astfel, istoria românilor și geografia României se predau în limba română. Examinarea la Capacitate și Bacalaureat se face în limba română și copilul minoritar face față cu greu acestor cerințe. Față de anul 1995 s-au făcut pași semnificativi privind îmbunătățirea învățământului în limbile minorităților, dar consideră că mai sunt de făcut unele lucruri.

Dl.deputat Octavian Petruș menționează că în Balcani există o mare diversitate de oameni, culturi, religii și în aceste condiții poporul român împreună cu poporul sârb trebuie să găsească căile comune de colaborare și conviețuire în armonie. S-a preocupat ca vizita delegației parlamentare sârbe să fie posibilă și se declară, pentru viitor, un prieten care va susține Serbia în U.E.

Dl.deputat Gheorghe Roșculeț se bucură de vizita delegației din parlamentul Serbiei și constată cu părere de rău că de abia acum s-au încheiat colaborări, având în vedere solidele tradiții româno-sârbe. Comisia are o activitate intensă, bogată pe care o poate împărtăși colegilor sârbi. Așteaptă cu interes vizita în Serbia.

Dl.deputat Iulian Mincu subliniază că noul sistem politic care a început în Serbia și în România va face posibil să nu mai existe discriminări. Consideră că viitorul națiunilor este unul comun fără diferențe și asupriri.

Dl.deputat Paul Magheru este de părere că Iugoslavia este victima fantomei autonomiei și descentralizării care umblă prin Europa. În România există universitate multiculturală și există strădania de a se face programe comune.

Dl.vicepreședinte Anton Ionescu consideră că aceste vizite la nivel înalt au rol de cunoaștere reciprocă. Apreciază faptul că dl.deputat Predrag Stoianovici dorește să învețe din experiența României din perioada de tranziție și crede că este un act de mare responsabilitate.

Dl.deputat Ionel Marineci întreabă ce partid reprezintă dl.Stoianovici ?

Dl.deputat Predag Stoianovici răspunde că reprezintă Partidul Creștin-Democrat. În încheiere, adresează Comisiei cuvinte călduroase pentru primirea făcută.

Dl.președinte Anghel Stanciu declară închise lucrările Comisiei.

PREȘEDINTE

Prof.univ.dr.ing.Anghel Stanciu

